

[מת אדם גבוה, שהיה רכוב פרדה קטנה, כשהגיעה אותה פרדה לגשר, אחזתה רוח שטות, והשליכה את אותו אדם בנהר].

קרי על נפשיה: "למשפטיך עמדו היום".

שמואל חזייה ליה הוא עקרבא, יתיבא על אקרוקתא [ישבה על צפרדע] — ועברה נהרא. טרקא [נשך העקרב] גברא — ומיית.

קרי עליה שמואל: "למשפטיך עמדו היום".

אמר שמואל: אין מבקרין את החולה, אלא למי שהלצתו [שלבשתו⁽¹⁴⁰⁾] חמה.

לאפוקי מאי? את מי אין מבקרין?

לאפוקי הא דתניא: רבי יוסי בן פרטא אומר משום רבי אליעזר: אין מבקרין לא חולי מעיים, ולא חולי העין, ולא מחושי הראש.

והוינן בה: בשלמא חולי מעיים אין מבקרין — משום כיסופא. שהוא צריך תדיר לנקביו, ומתבייש.

אלא חולי העין ומחושי הראש — מאי טעמא אין מבקרין אותן?

ואמרינן: משום מילי דרב יהודה.

דאמר רב יהודה: דיבורא [הדיבור] קשיא לעינא⁽¹⁴¹⁾, ומעלי לאישתא [לחום]. ולכן

רבי את אותו כובס], אמר ליה רבי: אתה עשית⁽¹³⁸⁾ אותי ואת הייא!

איבא דאמרי, הכי קאמר ליה רבי לאותו כובס: אתה עשית את הייא, והייא עשה אותי!

ואמר רב אלכסנדר אמר רב הייא בר אבא: גדול נם שנעשה לחולה — יותר מן הנם שנעשה לחנניה מישאל ועזריה, שניצלו מכבשן האש.

שהרי האש של חנניה מישאל ועזריה — אש של הדיוט היתה, והכל יכולים לכבותה.

ואילו אש זו של חולה — של שמים היא, ומי יכול לכבותה?!

ואמר רבי אלכסנדר אמר רבי הייא בר אבא, ואמרי לה אמר רבי יהושע בן לוי: כיון שהגיע קיצו של אדם — הכל מושלים בו. שנאמר שאמר קין: "והיה כל מוצאי — יהרגני"⁽¹³⁹⁾.

רב אמר, מן הדין קרא: "למשפטיך עמדו היום כי הכל עבדיך". וכך למדים ממקרא זה: כיון ש"למשפטיך עמדו", שהגיע קיצם, הרי "הכל עבדיך" לקיים את דבר המשפט.

רבה בר שילא, אמרו ליה: שכיב גברא גבוה, הוה רכיב גירדונא זוטרא. מטא תיתורא, איסתויט, שדייה — וקא שכיב

140. כאדם המזדיין, שעל ידי כלי זין שעליו נקרא חלוץ.

141. כתב הרא"ש: וכן למיחוש הראש, שטבע אחד להם. ועיי' בהגהות הגר"א שגורס: "קשיא לעינא ולאישתא".

138. כתב הרא"ש דהיינו כדברי הגמ' במס' סנהדרין [צ"ט ע"ב]: כל המלמד חבירו תורה — כאילו עשאו. דכתיב: "את הנפש אשר עשו בחרן".

139. וכך באמת נעשה לו, שנהרג לבסוף על ידי סומא [למך נכדו]. מהרש"א.